

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۰۸ نومبر ۲۰۲۳

تنها جنبش‌های ضد جنگ قدرتمند می‌توانند جنگ دیوانه‌وار اسرائیل علیه مردم فلسطین را بگیرد!

«اول سراغ سوسیالیست‌ها آمدند، سکوت کردم چون سوسیالیست نبودم. بعد سراغ اتحادیه‌های کارگری آمدند، سکوت کردم زیرا جزو اتحادیه کارگری نبودم. بعد سراغ یهودی‌ها آمدند، سکوت کردم چون یهودی نبودم. سراغ خودم که آمدند، دیگر کسی نبود تا به اعتراض برآید.»

(این نقل قول، از سخنران «مارتین نیمولر» علیه حکومت نازی‌ها، در اوایل دوران پس از جنگ دوم جهانی به‌جا مانده است-۱۹۸۴-۱۸۹۲)

* آمیخای الیاهو، الیاهو از اعضای حزب راست‌گرای افراطی «عوتسما یهودیت»، صبح یک‌شنبه ۱۴ آبان با حضور در برنامه تلویزیونی «کول براما» گفت، «انداختن بمب اتم روی نوار غزه، یکی از گزینه‌هاست.» الیاهو، همچنین ضمن اعلام مخالفت خود با ورود هرگونه کمک بشردوستانه به غزه، گفت: «ما کمک‌های بشردوستانه را به نازی‌ها نمی‌رسانیم.» او افزود: «چیزی به نام غیرنظامی در غزه نداریم که دخیل در امور نظامی نباشد.»

الیاهو در پاسخ به پرسشی در خصوص سرنوشت فلسطینیان غزه، گفت: «می‌توانند به ایرلند یا بیابان‌ها بروند، وحوش غزه خودشان باید راه‌حلی بیابند.» او بارها گفته است که شمال غزه اساساً حق وجود ندارد. به‌گفته الیاهو «هر فردی که پرچم فلسطین یا حماس را بالا می‌برد باید کشته شود و نباید زنده بماند.»

این اظهارات، موجی از نارضایتی را در رسانه‌های اجتماعی برانگیخت و بسیاری از کاربران در پلتفرم «ایکس»، این سخنان را «ایده‌های نژادپرستانه نفرت‌انگیز»، توصیف کردند.

نتانیاهو برای گرفتن زهر این پیشنهاد که به‌هرحال برای نخستین بار مطرح شد و سد بیان استفاده از بمب اتم علیه غزه را شکست، مدعی شد که از این وزیر خواسته شده که فعلا در جلسات کابینه شرکت نکند.

*به گفته برخی محافل روابط بین‌الملل، عقیده دارند اسرائیل دارای حداقل ۲۰۰ بمب اتمی است.

*به طور متوسط در هر کیلومتر مربع از غزه، ۳۳ تن بمب ریخته شده است.

*حدود ۸۰۰۰ راکت و راکت از طرف غزه شلیک شده است.

*۲۵ هزار تن مواد منفجره در باریکه غزه ریخته شده است. (معادل ۲ بمب هسته‌ای)

*بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل اعلام کرد که «کشورش می‌خواهد پس از جنگ علیه گروه تروریستی حماس، مسئولیت نوار غزه را بر عهده بگیرد.»

او در مصاحبه‌ای با شبکه تلویزیونی ABC News آمریکا گفت که اسرائیل مسئولیت کامل امنیت نوار غزه را «برای مدت نامحدودی» بر عهده خواهد گرفت.

*به گزارش رسانه‌های به نقل از مقامات محلی، از روز ۷ اکتبر حدود ۱۴۰۰ اسرائیلی و بیش از ۱۰ هزار فلسطینی، از جمله هزاران غیرنظامی کشته شده‌اند.

*نیروهای اسرائیلی با بستن آب، برق، و غذا و جلوگیری عامدانه از ورود کمک‌های انسان‌دوستانه به غزه دست به مجازات دسته‌جمعی غیرنظامیان در غزه زده‌اند.

*صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) به تازگی با ارائه آماری تکان‌دهنده از کشتار کودکان در غزه، اعلام کرد که روزانه حدود ۴۲۰ کودک در حملات اسرائیل کشته یا زخمی می‌شوند.

*فیلیپ لازارینی، کمیسر ارشد آژانس ویژه امدادرسائی و کاریابی سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی (UNRWA) هم گفت که از زمان تشدید تنش‌ها در نوار غزه و حملات اسرائیل، زنان و کودکان حدود ۷۰ درصد از کشته‌شدگان را تشکیل می‌دهند و نمی‌توان این مسئله را «خسارت جانبی» تلقی کرد!

*در گزارش سازمان ملل متحد با عنوان «درگیری‌های مسلحانه و کودکان» آمده است که در سال ۲۰۲۲ در ۲۴ کشور جهان ۲ هزار و ۹۸۵ کودک، در سال ۲۰۲۱، ۲ هزار و ۵۱۵ کودک و در سال ۲۰۲۰، ۲ هزار و ۶۷۴ کودک جان خود را از دست داده‌اند.

*ارتش اسرائیل به ۳۴۸ خانواده سرباز اطلاع می‌دهد که پسران آن‌ها از آغاز نبرد «طوفان الاقصی» در ۷ اکتبر کشته شده‌اند.

*نیروهای اسرائیلی، همچنین مرتبا از سلاح‌های انفجاری با اثرات وسیع در مناطق پرجمعیت در غزه، دست به استفاده از فسفر سفید زده‌اند؛ ماده‌ای آتش‌زا که گوشت انسان را می‌سوزاند و می‌تواند سبب صدمات دائمی شود. عفو بین‌الملل، صحت عکس‌هایی را تائید کرده است که نشان می‌دهند نیروهای اسرائیلی در نزدیکی مرز لبنان و حصارهای غزه دست به استفاده از پرتابه‌های ۱۵۵ میلی‌متری فسفر سفید سری M825 زده‌اند.

*از ۷ اکتبر، آمریکا بمب با قطر کوچک، کیت‌های هدایت مهمات مهاجم مستقیم مشترک (JDAM)، گلوله توپخانه ۱۵۵ میلی‌متری، و میلیون‌ها مهمات و سلاح‌های دیگر را یا به اسرائیل منتقل کرده است یا اعلام کرده است قصد ارسال دارد.

* بر اساس گزارش‌های این سازمان، دست‌کم ۶۴ امدادگر این نهاد بین‌المللی در درگیری‌ها میان حماس و اسرائیل کشته شده‌اند.

* انگلیس از سال ۲۰۱۵ مجوز ۴۴۲ میلیون پوند اسلحه (برابر با ۵۳۹ میلیون دلار) برای نیروهای اسرائیلی را صادر کرده است که شامل هواپیما، بمب، و مهمات می‌شود.

* کانادا مجموعاً ۴۷ میلیون دلار کاتادا (حدود ۳۳ میلیون دلار آمریکا) را تنها در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ صادر کرده است.

* آلمان بین ۲۰۱۵ و ۲۰۱۹ مجوز فروش ۸۶۲ میلیون یورو (برابر ۹۱۶ میلیون دلار) تسلیحات به اسرائیل را صادر کرده است.

* شورای امنیت سازمان ملل متحد بر سر پیش‌نویس قطع‌نامه‌ای برای آتش‌بس در جنگ غزه به توافق نرسید. پس از بیش از دو ساعت مذاکره پشت درهای بسته در شورای امنیت سازمان ملل متحد، توافقی بر سر یک «آتش‌بس بشردوستانه» در جنگ غزه به دست نیامد. پیش‌نویس این قطع‌نامه را ۱۰ عضو غیردائم شورای امنیت سازمان ملل متحد ارائه کرده بودند. چین که ریاست شورای امنیت سازمان ملل در این ماه را بر عهده دارد.

پیش‌تر نیز تلاش‌های شورای امنیت سازمان ملل به منظور تصویب قطع‌نامه‌ای برای آتش‌بس در غزه با شکست مواجه شده بودند. آمریکا همانند اسرائیل، مخالف آتش‌بس است.

* مارتین گریفیث، معاون دبیرکل سازمان ملل متحد در امور بشردوستانه و هماهنگ‌کننده امداد اضطراری در پلنفرم «X» نوشت: طبق گزارش وزارت بهداشت غزه، ۱۰ هزار نفر از هفت اکتبر تاکنون کشته شده‌اند و ۱۰ هزار کشته در یک ماه ما را با یک چالش بشریت روبرو می‌کند.

* سخن‌گوی وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) گفت از زمان آغاز موج حملات در ۱۷ اکتبر-۲۵ مهرماه، پایگاه‌های آمریکا در عراق و سوریه ۳۸ بار هدف قرار گرفته است.

سخن‌گوی پنتاگون می‌گوید دست‌کم ۴۵ پرسنل آمریکایی در اثر این حملات مجروح شده‌اند که از این میان ۲۴ نفرشان به آسیب‌های مغزی دچار شده‌اند.

به گفته دولت آمریکا، از روز ۱۷ اکتبر-۲۵ مهرماه، شبه‌نظامیان و گروه‌های نیابتی مرتبط با ایران به یک رشته حملات عمدتاً ناموفق علیه پرسنل نظامی آمریکا در عراق و سوریه دست زده‌اند.

مقام‌های ارشد جمهوری اسلامی ایران از جمله وزیر خارجه، وزیر کشور و همچنین سفیر جمهوری اسلامی ایران اظهارات مقام‌های آمریکایی را رد کرده و گفته‌اند ایران در حملات به نیروهای آمریکایی در منطقه دست ندارد.

* گذرگاه رفح بعد از وقفه‌ای چند روزه مجدداً برای انتقال مجروحان و دوتابعیتی‌ها باز شد. درحالی‌که بمباران بی‌امان نوار غزه توسط ارتش اسرائیل ادامه دارد، خروج تعدادی از زخمی‌ها و شهروندان دوتابعیتی از طریق گذرگاه رفح به سمت مصر دیروز دوشنبه بعد از چند روز وقفه از سر گرفته شد. مصر وعده داده است که به تخلیه «حدود ۷ هزار» خارجی و دوتابعیتی از نوار غزه کمک کند.

* دانیل هاگاری، سخن‌گوی ارتش اسرائیل اعلام کرد که غزه عملاً به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم شده است و ارتش این کشور آماده تقابل با هر گونه سناریو در همه جبهه‌ها است.

هاگاری، شامگاه یک‌شنبه ۱۴ آبان در تلویزیون اسرائیل گفت، «در حال حاضر حملات سنگینی در حال انجام است و این روند طی روزهای آینده پیگیری می‌شود.»

*اسرائیل: غزه را عملاً به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم کردیم. سخنگوی ارتش اسرائیل گفت که ارتش کماکان اجازه جابجایی ساکنان شمال غزه به جنوب این منطقه را می‌دهد.

*به گفته یک مقام آمریکایی حدود ۳۵۰ هزار تا ۴۰۰ هزار نفر همچنان در شمال غزه باقی مانده‌اند.

*دولت آمریکا در این بودجه اضطراری ۱۴/۳ میلیارد دلار نیز برای کمک نظامی به اسرائیل، ۹ میلیارد دلار برای کمک‌های بشردوستانه، از جمله برای اسرائیل و نوار غزه، ۱۳/۶ میلیارد دلار برای امنیت مرزهای جنوبی و چهار میلیارد دلار نیز برای مقابله با اقدامات چین در آسیا درخواست کرده است.

به محض شروع جلسه، گروهی از معترضان ضد جنگ با بلند کردن دستان خود که به رنگ قرمز آغشته بود و سردادن شعارهایی نظیر «کمک مالی به نسل‌کشی را متوقف کنید»، «آتش‌بس اکنون» و «از کودکان غزه حفاظت کنید» جلسه را برهم زدند.

*خیابان‌های شهرهای بزرگ سراسر جهان از اروپا تا آمریکا، در هفته‌های اخیر، شاهد تظاهرات و تجمع‌های نیروهای ضد جنگ و خواهان صلح، در حمایت از مردم فلسطین و غزه بود. ابعاد این تظاهرات از نظر میزان و تنوع شرکت‌کنندگان گسترده‌تر از پیش می‌شود.

*هزاران نفر از حامیان فلسطین با برگزاری تظاهراتی در واشینگتن دی‌سی و تجمع مقابل کاخ سفید، خواستار توقف حمله‌های اسرائیل به غزه شدند و حمایت دولت بایدن از اسرائیل را محکوم کردند. این بزرگ‌ترین تظاهرات حامیان فلسطین در پایتخت آمریکا، از زمان آغاز جنگ حماس و اسرائیل بوده است.

*به گزارش شبکه خبری «بی‌بی‌سی» شنبه شب از حضور هزاران هوادار صدجنگ و طرفدار صلح و فلسطین در انگلیس و اسکاتلند خبر داد.

این در حالی است که «ریشی سوناک» نخست وزیر انگلیس با اشاره به مناسبت روز ۱۱ نوامبر در تاریخ جنگ جهانی اول، مدعی شده است که تظاهرات حامیان فلسطین در مرکز لندن در این روز می‌تواند اقدامی «تحریک‌آمیز» باشد و «بی‌احترامی» به این روز بزرگ تاریخی تلقی شود.

*خبرگزاری «رویترز» نیز از برگزاری تظاهرات مشابه در آلمان خبر داد رویترز نوشت، هزاران معترض در مرکز پاریس راهپیمایی کردند و با پلاکاردهایی با مضمون «توقف چرخه خشونت» خواستار آتش‌بس شدند. تظاهرکنندگان در شهر «برلین» در آلمان پرچم‌های فلسطین را با خود حمل می‌کردند و خواستار آتش‌بس در غزه شدند.

*در دل جنایات هولناک دولت اسرائیل علیه مردم بی‌دفاع غزه؛ امانوئل مکران، رئیس‌جمهور فرانسه، بعد از روسای دولت‌های آمریکا، آلمان و بریتانیا به اورشلیم رفت و مثل آن‌ها حمایت صددرصدی از هیات حاکمه اسرائیل و ارسال کمک‌های همه‌جانبه به اسرائیل را تکرار کرد.

مردم آزادی‌خواه فرانسه، همه ممنوعیت‌های دولت را نادیده گرفتند بر علیه جنگ دولت اسرائیل علیه مردم فلسطین، در خیابان‌ها تظاهرات کردند.

در این مطلب نگاهی داریم به جنگ اخیر اسرائیل علیه مردم غزه، گسترش جنبش ضد جنگ و ده‌ها مورد از به یادماندنی‌ترین ترانه‌هایی که در مخالفت با جنگ ویتنام ساخته شده‌اند.

بی‌تردید حمله ۷ اکتبر حماس تا این‌جا بیش از همه، به نفع بنیامین نتان‌یاهو، نخست‌وزیر اسرائیل و دولت سوپر راست و مذهبی وی تمام شده است چرا که دولت اسرائیل و شخص نتان‌یاهو به مدت ۱۰ ماه گذشته، با تظاهرات‌های مداوم مخالفین خود دست به گریبان بود. معترضین پیگیرانه خواهان برکناری دولت و محاکمه شخص نتان‌یاهو به‌دلیل فساد و اختلاس و سوءاستفاده او از قدرت شده بودند و به‌همین دلیل هر هفته تظاهرات‌های بزرگی در شهرهای مختلف اسرائیل علیه نتان‌یاهو برگزار می‌کردند. در چنین وضعیتی حمله حماس مانند یک «فرشته نجات» به داد نتان‌یاهو و دولت راست او رسید.

در این مدت و در اثر بمباران‌های مداوم جنگده‌های اسرائیل، خانه‌های مسکونی، مدارس و بیمارستان‌ها، ویران شده‌اند و برق و سوخت، قطع شده و آب نیز به حداقل رسیده است.

دولت‌های غربی و در راس همه دولت امریکا، مانند گذشته از اسرائیل دفاع می‌کنند و گاهی نیز به‌طور زبانی زیاده روی‌های اسرائیل در جنگ را محکوم می‌کنند که چنین محکومیتی کمترین تأثیری در تحفیف سیاست‌های ضدجنگ اسرائیل ندارد.

حتی حکومت‌هایی مانند حکومت‌های عربی، ترکیه، ایران، چین، روسیه و... نیز تأثیری در قطع این جنگ خانمانسوز ندارند و برخی از این دولت‌های به‌طر مستقیم بنزین روی شعله‌ور شدن آتش جنگ می‌پاشند و در این دروه سیاه تنها به دنبال منافع خود هستند.

جنگ ارتش اسرائیل و گروه‌های فلسطینی در غزه سه‌شنبه ۱۶ آبان-۷ نوامبر در حالی وارد سی و یکمین روز خود شد که نه تنها افق یا نشانه‌ای از برقراری آتش‌بس موقت بشردوستانه دیده نمی‌شود بلکه با ادامه بمباران‌های شدید اسرائیل در نوار غزه شمار قربانیان غیرنظامی از کودکان و زنان، همچنان در حال افزایش است به‌طوری که سازمان ملل اوضاع را «فاجعه‌بار» توصیف کرد.

مقامات درمانی غزه اعلام کرده‌اند تعداد افرادی که از زمان آغاز حملات اسرائیل به نوار غزه کشته شده‌اند به ۱۰ هزار و ۲۲ نفر رسیده است. این مدیر بیمارستان اصلی شهر غزه پیش‌تر به بی‌بی‌سی گفت که حدود ۲۰۰ نفر دیشب در اثر حملات اسرائیل کشته شدند. گروهی از نهادهای بشردوستانه از جمله سازمان ملل متحد و موسسات خیریه گفته‌اند که «گشتار وحشتناک» غیرنظامیان در غزه «تکان‌دهنده» است. گفته می‌شود هزاران کودک در میان کشته‌شدگان هستند.

آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد گفته است جنگ در غزه «بحران انسانیت» است و غزه به سرعت در حال تبدیل به «گورستان کودکان» است. گوترش در کنفرانس خبری خود به خبرنگاران گفت صدها دختر و پسر هر روز کشته یا زخمی می‌شوند. به گفته او «این بحران جهان را تکان داده و جان‌های بی‌گناه زیادی را به باد داده است.»

نوار غزه، بی‌وقفه شاهد بمباران‌های شدید توپخانه‌ای، هوایی و دریائی، درگیری‌های خشونت آمیز زمینی و جنگ‌های خیابانی بین سربازان اسرائیلی و جنگجویان حماس است.

به گفته منابع فلسطینی خشونت آمیزترین این نبردها در شمال نوار غزه بود، جایی که توسط اسرائیل محاصره شده است.

همزمان با ادامه عملیات زمینی اسرائیل و درگیری شدید با نیروهای حماس، آژیر خطر در شهرک‌های اسرائیلی در اطراف غزه به صدا درآمد.

رسانه‌های فلسطینی گزارش دادند که قایق‌های مسلح اسرائیلی در حال گلوله‌باران اردوگاه الشاطی و محیط نزدیک به منطقه بندری در غرب شهر غزه است.

خبرنگار العربیه، همچنین از حمله هوایی اسرائیل به خیابان «القاهره» در «تل الهوی» در غزه خبر داد.

همزمان ارتش اسرائیل در بیانیه‌ای از تقسیم نوار غزه به دو بخش جنوبی و شمالی خبر داد.

بنیامین نتانیاها، نخست وزیر اسرائیل، دوشنبه اعلام کرد که هیچ آتش‌بسی در نوار غزه برقرار نخواهد شد، مگر این‌که حماس گروگان‌هایی را که از یک ماه پیش در اختیار دارد آزاد کند.

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد، خواستار آتش‌بس شد. گوترش هشدار داد که غزه در حال تبدیل شدن به «قبرستانی برای کودکان» است.

او طی اظهاراتی در مقر سازمان ملل به خبرنگاران گفت: «فاجعه‌ای که در غزه در حال وقوع است به دلایل انسانی برقراری آتش‌بس را ضروری‌تر می‌کند.» او افزود: «کابوس غزه بیش از یک بحران انسانی است، بلکه بحرانی برای تمام بشریت است.»

دبیرکل سازمان ملل تاکید کرد که عبور کمک‌های بشردوستانه از رفح به سمت نوار محاصره شده غزه کافی نیست. در عرض دو هفته ۴۰۰ کامیون تردد کردند در حالی که پیش از جنگ روزانه ۵۰۰ کامیون به نوار غزه وارد می‌شدند.

بر اساس گزارش سازمان ملل، بمباران نوار غزه باعث ویرانی عظیم و آوارگی ۱/۵ میلیون نفر شده است.

جامعه بین‌المللی با ابراز نگرانی از گسترش دامنه درگیری از غزه به دیگر مناطق خاورمیانه گفته است که تبادل روزانه بمباران و تیراندازی در مرز بین نیروهای اسرائیلی و شبه‌نظامیان حزب‌الله لبنان در رزوه‌های اخیر افزایش یافته است.

در پی اعلام ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده «سنتکام» مبنی بر عبور بزرگترین زیردریائی هسته‌ای امریکا از کانال سوئز و استقرار آن در خاورمیانه، اسرائیل خوشحالی خود را از این خبر ابراز کرد.

ارتش اسرائیل، دوشنبه ۱۵ آبان، از اعزام زیردریائی راکتی اتمی اوهایو امریکا به منطقه خاورمیانه استقبال کرد.

سرهنگ ریچارد هخت، یکی از سخن‌گویان ارتش اسرائیل، در این‌باره گفت: «همواره اخبار خوبی است که شاهد حمایت‌های بیشتر امریکائی‌ها باشیم.»

پیش‌تر، ستاد فرماندهی مرکزی امریکا، ضمن انتشار تصویری در حساب کاربری خود در پلتفرم «ایکس»، از عبور زیردریائی «اوهایو» از کانال سوئز و استقرار آن در خاورمیانه خبر داد.

«اوهایو» یکی از زیردریائی‌های بزرگی است که با هدف بازدارندگی هسته‌ای استفاده می‌شود و قابلیت پرتاب راکت‌های بالستیک و راکت‌های کروز را دارد. این زیردریائی، همچنین یکی از بزرگترین زیردریائی‌های حامل راکت‌های بالستیک در جهان است.

شایان ذکر است که طی روزهای اخیر ناوگروه هواپیمابر امریکائی «دوایت آیزنهاور» وارد آب‌های منطقه شد، و پیشتر ناو هواپیمابر «USS Gerald R. Ford» نیز در شرق مدیترانه مستقر شده است.

به گزارش برخی رسانه‌ها، در هر یک کیلومتر مربع در غزه ۵۰ تن انواع بمب و گلوله توپ اصابت کرده است؛ به‌شکلی که قدرت تخریب این بمباران‌ها بیش از بمبی است که بر روی هیروشیما و همچنین بیش‌تر از بمبی است که بر روی ناکازاکی در خلال جنگ جهانی دوم انداخته شد.

بمب اتمی که بر روی هیروشیما پرتاب شد قدرت تخریب به اندازه ۱۵ هزار تن تی ان تی و بمب اتمی ناکازاکی ۲۱ هزار تن تی ان تی قدرت داشت.

پیش از این نیز روزنامه امریکائی واشنگتن پست فاش کرده بود که دولت اسرائیل در طول نزدیک به یک هفته بمباران مداوم غزه از تعداد حیرت‌انگیز بمب استفاده کرده است؛ نیروی هوایی اسرائیل اعتراف کرد که در هفته اول ۶۰۰۰ بمب در غزه پرتاب کرده است؛ معادل میزان بمبی که ایالات متحده در طول یک سال در افغانستان استفاده کرد.

اکنون دولت اسرائیل علناً متهم به نقض قوانین بین‌المللی شده است. اتهام نقض قوانین بین‌المللی مرتبط با جنگ هم به بخشی از تبلیغات طرفین جنگ تبدیل می‌شود. اتهاماتی مانند کشتن غیرنظامیان، کشتن کودکان، استفاده از تسلیحات غیرمعارف و «ممنوع»، یا حتی اتهامات سنگین‌تر مانند «نسل‌کشی» و «جنایت جنگی» از جمله تکراری‌ترین اتهاماتی هستند که در زمان درگیری‌های نظامی مطرح می‌شوند.

هم اسرائیل و هم گروه حماس نیز در جریان جنگ اخیر با اتهامات مشابهی روبه‌رو شده‌اند؛ و از آن‌جا که اسرائیل در مقایسه با حماس، یک کشور عضو سازمان ملل است، دارای «مسئولیت‌های حقوقی» خوانده می‌شود و منتقدانش می‌گویند که این کشور به این مسئولیت‌ها عمل نکرده است.

واقعا «قانون جنگ» چیست؟

«قانون جنگ» بخشی از قوانین بین‌المللی است و به همین دلیل، ماهیت آن نیز شبیه به دیگر بخش‌های قوانین بین‌المللی به پیمان‌های بین‌المللی وابسته است.

این اصطلاح برای مجموعه پیمان‌های بین‌المللی استفاده می‌شود که در آن‌ها قواعدی مرتبط با جنگیدن و استفاده از سلاح‌های مرگبار علیه دیگر انسان‌ها تعیین شده‌اند.

به همین دلیل، یک مجموعه ثابت و همیشگی به‌عنوان «قانون جنگ» وجود ندارد. این پیمان‌ها به مرور زمان تغییر می‌کنند و با توجه به تحولات جامعه بشری، شکل و ابعاد متفاوتی پیدا می‌کنند.

به بیان ساده‌تر، «قانون جنگ» چیزی شبیه به مثلا قانون اساسی برخی کشورها نیست که در یک مجموعه یک‌پارچه جمع شده باشد و کم و زیاد کردن بندهای آن، روال مشخص و روشن و ثابتی داشته باشد.

هر آنچه که در پیمان‌نامه‌های مختلف یا به زبان ساده‌تر در «قوانین بین‌المللی» آمده و اجرایش در زمان جنگ ضروری است، «قانون جنگ» محسوب می‌شود.

ایده‌های مدرن حکمرانی در ابتدای قرن بیستم به تشکیل یک سازمان بین‌المللی به نام «جامعه ملل» انجامید که در تلاش بود به اجرای قوانین بین‌المللی از جمله «قانون جنگ» کمک کند.

اما تا پیش از دوران «مدرن» هرگز در جهان هیچ قدرتی بر سراسر کره زمین تسلط معناداری نداشت تا بتواند قواعد مورد نظر خود یا مجموعه کشورهای متحدش را در ابعاد جهانی اجرا کند.

از میانه قرن ۱۹، کشورهای اروپایی به این نتیجه رسیدند که چنین قدرتی دارند و پیمان‌هایی را که بین خود امضاء می‌کردند، به‌عنوان «قوانین بین‌المللی» لازم‌الاجرا می‌دانستند. از میانه همین قرن نیز این کشورها بر سر قواعدی درباره دریانوردی به توافق‌هایی رسیدند که نخستین مبانی «قانون جنگ» در آن‌ها دیده می‌شوند. این قوانین در طول قرن بیستم به مرور گسترش پیدا کردند و برخی‌شان تا همین امروز لازم‌الاجرا باقی مانده‌اند. بعد از هر دو جنگ جهانی نیز ابعاد «بشردوستانه» این قوانین بسیار پررنگ‌تر شد تا از وسعت فجایع انسانی و کشتارهای گسترده کاسته شود.

تحول و تکامل «قانون جنگ» تا همین امروز ادامه داشته و هرازگاهی که پیمان نامه بین‌المللی جدیدی درباره استفاده از تسلیحاتی نو یا ابزارهایی مدرن تصویب می‌شود، عملاً جزئیاتش به بدنه بزرگ «قانون جنگ» اضافه می‌شود. از نگاه منتقدان حقوق بین‌الملل، ضمانت اجرائی نه فقط برای «قانون جنگ»، بلکه تقریباً برای تمامی قوانین بین‌المللی، به اصطلاح، «چشم اسفندیار» محسوب می‌شود. برخلاف قوانین ملی که حکومت‌ها برای اجرائیشان از «انحصار خشونت» نیز برخوردارند و می‌توانند به هر شکلی که مایل هستند آن را اجرا کنند، «حکمرانی جهانی» از ابزارهای بسیار محدودتری برای اجرای این قوانین برخوردار است.

به‌طور کلی تمرکز این سازمان‌ها، به ویژه «صلیب سرخ و هلال احمر» بر روی چهار پیمان بین‌المللی است به «پیمان ژنو» معروف هستند. این پیمان‌ها که برای نخستین بار در قرن ۱۹ تصویب شدند، به مرور زمان تکامل پیدا کردند. پیمان به جای مانده از کنوانسیون لاهه در سال ۱۹۰۷، کنوانسیون حقوق کودک (۱۹۸۹)، کنوانسیون‌های بین‌المللی که استفاده از تسلیحاتی مشخص را ممنوع کرده‌اند و همچنین برخی قوانین عرفی پذیرفته شده در سطح جهانی، از دیگر منابع حقوقی مهم «قانون جنگ» محسوب می‌شوند.

در میان پیمان‌های بین‌المللی مرتبط با «قانون جنگ» آنچه که در سال ۱۹۴۸ در شهر ژنو تصویب شد، از اهمیت بنیادین برخوردار است.

این پیمان‌ها در چهار کنوانسیون مختلف که در سال ۱۹۴۸ در شهر ژنو برگزار شدند، تصویب شدند و در هر کدام درباره بخشی از رفتارهای کشورهای در زمان جنگ تصمیم‌گیری شد. مجموعه این قوانین که به نام «پیمان ژنو» شناخته می‌شود در دهه‌های اخیر، با اصلاحاتی هم‌رو به‌رو شده است.

در نخستین کنوانسیون، قواعد مرتبط با چگونگی برخورد با مجروحان جنگی برای چهارمین بار در تاریخ، به روز شد و قوانین باقی مانده از سال‌های ۱۸۶۴ و ۱۹۲۹، به روز شدند.

در کنوانسیون دوم به قواعد مرتبط با مجروحان جنگی در نبردهای دریایی و چگونگی کمک‌رسانی به ناوهای رزمی در قالب یک پیمان جمع شد.

در کنوانسیون سوم، مسئله «اسرای جنگ» بررسی شد و شکل برخورد با آن‌ها و حداقل‌های ضروری در این ارتباط به قوانین بین‌المللی اضافه شد.

و در کنوانسیون چهارم، بخش‌هایی بسیار مهم از «قانون جنگ» درباره لزوم حفاظت از غیرنظامیان در زمان جنگ تدوین شد.

با توجه به همه این قوانین و میثاق‌های بین‌المللی، دولت اسرائیل رسماً و علناً مرتکب جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت و مرتکب نسل‌کشی شده است!

ارتش اسرائیل روز دوشنبه، «محاصره کامل» نوار غزه را اعلام کرد و عرضه مواد غذایی، سوخت و سایر کالاهای اساسی مورد نیاز روزمره مردم را به این منطقه محاصره شده متوقف کرد، اقدامی که طبق قوانین بین‌المللی جنایت جنگی به حساب می‌آید. اما آنچه در این روزها و هفته‌های آینده آشکار می‌شود، در تاریخ ریشه دارد.

ملی اسرائیل، شهرک‌نشین راست‌گرای افراطی با سابقه تحریکات ضد عرب، سلاح‌هایی را بین شهرک‌نشینان اسرائیلی توزیع کرد که بسیاری از آن‌ها پیش‌تر مسلح شده بودند.

از زمان حمله ۷ اکتبر حماس، بیش از ۱۲۰ هزار درخواست جدید برای دریافت مجوز سلاح گرم توسط شهروندان اسرائیلی ارائه شده است.

منابع خبری روز دوشنبه از کشته‌شدن پنج فلسطینی دیگر در حملات ارتش اسرائیل در کرانه باختری خبر دادند. بر پایه گزارش خبرگزاری فرانسه به نقل از مقامات تشکیلات خودگردان فلسطینی، از ۷ اکتبر تاکنون نزدیک به ۱۲۰ فلسطینی در کرانه باختری بر اثر شلیک نظامیان یا شهرک‌نشینان اسرائیلی کشته شده‌اند.

پس از فرانسه، آلمان هم روز دوشنبه ۳۰ اکتبر با محکوم کردن خشونت علیه غیرنظامیان فلسطینی، از اسرائیل خواست تا از آن‌ها در برابر حملات شهرک‌نشینان افراطی محافظت کند.

سازمان ملل متحد نیز اعلام کرده است: از آغاز جنگ عزه دست‌کم ۱۱۵ فلسطینی از جمله ۳۳ کودک کشته و بیش از ۲۰۰۰ نفر دیگر مجروح و نزدیک به ۱۰۰۰ نفر مجبور به ترک خانه‌های خود شدند.

در چنین شرایطی، به‌معنای واقعی مردم فلسطین تنها مانده‌اند و همه توجیهات هم این است که نخست حماس به عنوان یک سازمان تروریستی اسلامی فلسطینی به اسرائیل حمله کرد و حتی غیرنظامیان را کشت و گروگان گرفت بنابراین، توان آن را هم باید حدود دو نیم میلیون شهروند غزه بپردازند. البته مردم فلسطین ۷۵ سال است که در جنگ و گریز و وحشت زندگی می‌کنند. یعنی از ۷۵ سال پیش که دولت اسرائیل اعلام موجودیت کرده است فردی که در آن تاریخ در فلسطین چشم به جهان گشوده است تمام روایت‌ها و خاطراتش درباره جنگ و گریز و خونریزی و وحشت است.

در چنین شرایطی، چه باید کرد؟ در مقابل این جنگ وحشیانه اسرائیل علیه مردم فلسطین سکوت کرد؟ و یا انسانیت حکم می‌کند هر فردی که در هر جای جهان زندگی می‌کند نسبت به این کشتار دسته جمعی مردم فلسطین، عکس‌العمل نشان دهد و دست‌کم خواهان قطع فوری این جنگ ویرانگر شود. جنگی که بیش‌ترین قربانیان آن نه شبه‌نظامیان حماس، بلکه شهروندان عادی و عمدتاً کودکان و زنان هستند. این‌جاست که چه باید کرد به‌طور اورژانس به ذهن انسان خطور می‌کند.

اگر به تجارب برخی جنگ‌های گذشته نگاه کنیم به روشنی می‌بینیم که جنبش‌های ضدجنگ برای متوقف کردن جنگ‌ها کارساز و موفق بوده‌اند. بنابراین با بهره‌گیری از گذشته و به یمن ارتباطات مدرن امروزی که در دسترس همگان قرار دارد سازمان‌دهی و راه‌اندازی جنبش‌های ضدجنگ به مراتب راحت‌تر و سهل‌تر از گذشته است.

اکنون در برخی کشورهای غربی، مانند آمریکا، فرانسه، انگلستان و... جنبش ضد جنگ توسط اتحادیه‌های کارگری، سازمان‌ها و احزاب چپ و سوسیالیست، کمونیست‌ها، آنارشیست‌ها، سندیکالیست‌ها، فمینیست‌ها، طرفداران محیط زیست، روشنفکران مردمی، حتی برخی گرایش‌های مذهبی و تمام انسان‌دوستان و افراد پیشرو، ضمن پشتیبانی از راه‌های سیاسی برای حل مسئله اسرائیل و فلسطین، خواهان فوری قطع جنگ و کم به مردم غزه شده‌اند.

روز شنبه ۲۱ اکتبر برابر با ۲۹ مهر، حدود نیم میلیون نفر معترض با نادیده گرفتن قدغن بودن به افراشتن پرچم فلسطین و سر دادن شعار به نفع فلسطینی‌ها، در لندن راهپیمایی کرده و خواهان فوری قطع جنگ شدند. به نفع آن مردم شعار سر داده و پرچم‌های فلسطین را به اهتزاز درآوردند.

در هفته قبل از آن نیز حدود ۱۵۰ هزار تظاهر کننده در راه پیمایی مشابهی شرکت کرده بودند و افزایش تعداد چشمگیر آن‌ها نشانه تضعیف تبلیغات زهرآگین هیئت حاکمه و کلیه دست راستی‌های حاکم و رسانه‌هایشان در بریتانیا به نفع دولت اسرائیل و تأیید جنایت‌های آن است.

حامیان قطع فوری جنگ اسرائیل علیه غزه و تامین حقوق مردم فلسطین، به‌ویژه جوانان در ایالات متحده آمریکا در چند شهر و از جمله کلانشهر نیویورک و چندین دانشگاه راهپیمایی کردند. تظاهرکنندگان، تبلیغات دولت آمریکا و رسانه‌هایشان و فرستادن پول و تجهیزات نظامی پیشرفته به اسرائیل را محکوم نموده و خواهان توقف بمباران بی‌وقفه و در مقیاس بی‌سابقه دولت اسرائیل علیه مردم غزه و بقیه نقاط در بخش فلسطین و لبنان شدند.

فعالان ضد جنگ امریکائی هنگام حضور وزیر امور خارجه آمریکا در جلسه استماع سنا، دست‌های آغشته به خون خود را بالا برده و اعتراض خود را از حمایت همه‌جانبه آمریکا از اسرائیل در جنگ علیه غزه ابراز داشتند.

جلسه کمیته‌های امور خارجی و دفاعی مجلس سنا که روز سه‌شنبه ۹ آبان به منظور بررسی درخواست دولت جو بایدن برای کمک نظامی میلیارد دلاری به اسرائیل تشکیل شده بود، توسط معترضان ضد جنگ که کمک نظامی به اسرائیل را حمایت و اشینگتن از «نسل‌کشی» فلسطینیان می‌نامیدند، بارها مختل شد.

آنتونی بلینکن، وزیر خارجه، در جلسه کمیته امور خارجی و لوید آستین، وزیر دفاع، در جلسه کمیته امور دفاعی مجلس سنا برای ارائه توضیح در مورد بودجه اضطراری ۱۰۶ میلیارد دلاری کمک نظامی به اسرائیل و اوکراین و تقویت امنیت در مرزهای جنوبی آمریکا حاضر شدند.

بلینکن با تأکید بر این که کمک به متحدان آمریکا برای امنیت ملی این کشور حیاتی است درخواست کمک ۶۱/۴ میلیارد دلاری به اوکراین را مطرح کرد.

حدود نیمی از این کمک قرار است در آمریکا و برای جایگزین کردن تسلیحاتی که تاکنون برای اوکراین ارسال شده است، هزینه شود.

دولت امریکا در این بودجه اضطراری ۱۴/۳ میلیارد دلار نیز برای کمک نظامی به اسرائیل، ۹ میلیارد دلار برای کمک‌های بشردوستانه، از جمله برای اسرائیل و نوار غزه، ۱۳/۶ میلیارد دلار برای امنیت مرزهای جنوبی و چهار میلیارد دلار نیز برای مقابله با اقدامات چین در آسیا درخواست کرده است.

به محض شروع جلسه، گروهی از معترضان ضد جنگ با بلند کردن دستان خود که به رنگ قرمز آغشته بود و سردادن شعارهایی نظیر «کمک مالی به نسل‌کشی را متوقف کنید»، «آتش‌بس اکنون» و «از کودکان غزه حفاظت کنید» جلسه را برهم زدند.

دولت اسرائیل هر سال ۳/۸ میلیارد دلار کمک نظامی از امریکا دریافت می‌کند.

ماموران پولیس کنگره به فاصله کوتاهی آن‌ها را از سالن جلسه و ساختمان بیرون کردند.

وزیر خارجه امریکا به معترضان پاسخ نداد ولی در پاسخ به سؤال اعضای مجلس سنا در مورد احتمال برقراری آتش‌بس گفت که چنین اقدامی فقط به نفع تجدید سازمان حماس خواهد بود.

بلیکن افزود: «ما معتقدیم که مواردی نظیر توقف موقت جنگ به دلایل بشردوستانه با هدف کمک به مردم نیازمند و خارج کردن آن‌ها از محل درگیری می‌تواند مد نظر قرار بگیرد.»

دولت مکرون در فرانسه، هرگونه تظاهرات به نفع فلسطینی‌ها را ممنوع کرده و پولیس و سایر نیروها برای جلوگیری از راهپیمایی علیه اسرائیل را بسیج کرد. اما صدها جوان در ۱۴ اکتبر در زیر آبپاش‌های قوی و گاز اشک‌آور پولیس علیه جنگ و به نفع مردم فلسطین و علیه دولت مکرون راهپیمایی کردند. در روز شنبه ۲۱ اکتبر تعداد تظاهرکنندگان ضدجنگ و حامی مردم غزه به ۱۵ هزار نفر تنها در پاریس رسید.

در المان نیز هرگونه تظاهرات به نفع مردم فلسطین را قدامت کرده‌اند. اما حامیان حل عادلانه مسئله فلسطین و اسرائیل در شهرهایی نظیر برلین و با وجود صفوف فشرده پولیس، ضمن محکوم کردن اقدامات سرکوبگرانه دولت المان، خواهان توقف جنایات ارتش اسرائیل علیه مردم بی‌دفاع غزه گردیدند.

تظاهرات و گردهمایی‌های مشابهی در برخی از شهرهای کشورهای اروپایی نظیر اسپانیا، ایتالیا، یونان و اسکاتلندی‌های مانند سوئد، همچنین کشورهای امریکای لاتین نظیر آرژانتین و برزیل و بعضی از کشورهای قاره‌های آسیا و آفریقا برگزار شده و همچنان در حال برگزاری و گسترش هستند.

علاوه بر اکسیون‌های خیابانی، تشکل‌های کارگری و مقامات دانشگاهی طی بیانیه‌هایی مواضع خود در برابر منازعه اسرائیل و فلسطین را اعلام کرده‌اند. از جمله بیش از ۱۷۰۰ استاد جامعه‌شناسی دانشگاه‌ها در سراسر جهان، طی یک نامه سرگشاده مشترکی با مردم فلسطین اعلام همبستگی کردند. این اساتید در پاراگراف اول نامه، که هیجدهم اکتبر برابر با ۲۶ مهر، روی سایت‌ها منتشر شد، نوشته‌اند:

«ما به‌عنوان جامعه‌شناس و همچنین عضوی از جامعه بشری، خشونت اخیر علیه مردم فلسطین در غزه و کرانه باختری توسط دولت اسرائیل را بدون قید و شرط محکوم می‌کنیم.»

آن‌ها ضمن برشمردن جنایات اسرائیل، که ادامه خشونت‌های ۷۵ ساله می‌باشد، کمک‌های بی‌دریغ دولت‌های غربی و در راس آن‌ها دولت امریکا به دولت اسرائیل را محکوم نمودند. این جامعه‌شناسان در پایان خواهان آتش‌بس فوری در جنگ شده و از همکاران خود در جهان خواستند علیه جنایات اسرائیل موضع بگیرند.

به‌دنبال تداوم جنگ بین اسرائیل حماس و حمله زمینی این کشور به غزه، تعدادی از کشورهای امریکای لاتین به این جنگ واکنش دیپلماتیک نشان دادند.

ابتدا دولت چپ‌گرای بولیوی روز سه‌شنبه ۹ آبان با متهم کردن اسرائیل به «جنایات جنگی و نقض حقوق بشر در نوار غزه» روابط دیپلماتیک خود با اسرائیل را به‌طور کامل قطع کرد.

ساعاتی بعد، دولت‌های شیلی و کلمبیا نیز اعلام کردند سفرای خود را برای مشاوره از اسرائیل فراخواندند. در همین زمینه، رئیس‌جمهور برزیل نیز از ادامه حملات هوایی اسرائیل به غزه انتقاد کرد.

ماریا نلا پرادا، وزیر ریاست جمهوری بولیوی، در یک کنفرانس خبری در لاپاز گفت: «ما خواستار پایان دادن به حملات به نوار غزه هستیم، حملاتی که تاکنون جان هزاران غیرنظامی را گرفته و باعث آوارگی اجباری فلسطینی‌ها شده است.»

گوستاوو پترو، رئیس‌جمهوری کلمبیا، نیز اعلام کرد که سفیر این کشور از اسرائیل فرخوانده شده است.

پترو، همچنین اسرائیل را به «کشتار مردم فلسطین» متهم کرد و خواستار پایان حملات اسرائیل به غزه شد.

گابریل بوریچ، رئیس‌جمهوری شیلی، هم با متهم کردن اسرائیل به «نقض قوانین بین‌المللی حقوق بشر» در غزه اعلام کرد سفیر کشورش را برای مشاوره فرا می‌خواند.

رئیس‌جمهوری شیلی گفت که بیش از هشت هزار غیرنظامی که بسیاری از آن‌ها زن و کودک بودند در حملات اسرائیل به غزه کشته شدند که نشان می‌دهد اسرائیل در این عملیات نظامی دست به «مجازات دسته‌جمعی غیرنظامیان فلسطینی در غزه» زده است.

لونیو ایناسیو لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور برزیل، به دنبال گزارش‌ها درباره حمله اسرائیل به اردوگاه آوارگان جبالییا و کشته شدن ده‌ها نفر در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «برای اولین بار، شاهد جنگی هستیم که اکثر کشته‌شدگان را کودکان تشکیل می‌دهند... بس کنید! تو را به خدا بس کنید!»

رئیس‌جمهور برزیل هفته گذشته نیز بنیامین نتانیاهاو، نخست‌وزیر اسرائیل، را متهم کرده بود که قصد دارد غزه را نابود کند، «اما فراموش می‌کند که نه تنها سربازان حماس، بلکه زنان و کودکان نیز در آنجا حضور دارند.»

او همچنین در مصاحبه‌ای گفته بود: «چه کسانی قربانیان بزرگ این جنگ هستند؟ تنها به این خاطر که حماس یک اقدام تروریستی علیه اسرائیل انجام داد، نباید به معنا این باشد که اسرائیل میلیون‌ها انسان بی‌گناه را بکشد.»

آفریقای جنوبی، اعلام کرد که دیپلمات‌های خود را از اسرائیل فرامی‌خواند. خانم نالدی پاندور، وزیر خارجه آفریقای جنوبی گفت که دولت‌ش «از ادامه کشته شدن کودکان و غیرنظامیان بی‌گناه در مناطق فلسطینی‌نشین به‌شدت نگران است.»

از آنجائی که جنگ تجربه ناخوشایندی بوده و تاریخ بشر نیز همواره با آن همراه بوده است و در عین حال قربانیان اصلی جنگ‌ها، مردم عادی به‌ویژه کودکان و زنان و سالمندان کشورها هستند که در شعله‌ور کردن آتش جنگ کوچک‌ترین دخالتی نداشته‌اند، مطالعات و جنبش‌های گوناگونی طی قرون مختلف در زمینه چگونگی دست‌یابی به صلح و حفظ آن صورت گرفته است.

در دوران جدید، انسان‌ها تحت تاثیر تحولات، ارتباطات و اطلاعات جهانی، خصیصه‌ای کسب نموده‌اند که آن را «خودآگاهی» و «همبستگی» نامیده‌اند؛ موضوعاتی که باعث رفتارهای یک‌سان انسان در سطح جوامع داخلی و بین‌المللی شده که نمود آن را در جنبش‌های اجتماعی شاهد هستیم.

در این رابطه، دیدگاه‌ها و جنبش‌های سیاسی و اجتماعی مخالف جنگ به‌عنوان بخشی از زندگی اجتماعی و سیاسی جوامع در دوران مدرن به امری کم و بیش عادی تبدیل شده‌اند، تا بدون ملاحظات و فرمان‌های دولتی برای جلوگیری از جنگ و ایجاد صلح و آرامش فعالیت کنند. شخصیت‌ها و تشکل‌های ضدجنگ یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین نیروهای سیاسی و اجتماعی هستند که در فقدان یا ضعف جامعه سیاسی و بی‌مسئولیتی دولت‌ها و احزاب و سیاست‌مداران برای جلوگیری یا توقف جنگ و برقراری صلح وارد عرصه پیکار و کارزار اجتماعی شده‌اند. تلاش نیروهای فعال در جنبش ضدجنگ، برای ارائه طرح‌ها، الگوهای بدیل و خلق ابتکارات جدید اجتماعی است. عمده جذابیت این جنبش‌ها ناشی از نیروی اخلاقی و وعده‌ای است که برای رهائی از جنگ و برقراری صلح ارائه می‌شوند.

در دهه‌های اخیر جنبش ضدجنگ تبدیل به یک نیروی سیاسی پر قدرت برای تغییر ماهیت سیاست عمومی و نفوذ بر تصمیمات دولت‌های ملی شده است. جنبش ضدجنگ، فضای سیاسی را تغییر داده است، به‌طوری‌که دیگر تاکید بر منافع ملی مورد ادعای حکومت‌ها کارساز نیست تا با استناد به آن از جنگ حمایت کنند. چرا که حوزه اعتراضات عمومی به سطح جدیدی ارتقا یافته و مخالفان جنگ‌های ناعادلانه تبدیل به عاملی مهم در تغییر سیاست‌های حاکم بر جامعه و حتی تغییر دولت‌ها شده‌اند.

در ادامه و گسترش جنبش‌های ضدجنگ، آواهای صلح و ترانه ضد جنگ بسیار موثر بوده‌اند. تا اوایل دهه ۱۹۶۰ فضای موسیقی متعارف در امریکا که توسط شرکت‌های موسیقی تولید و در رسانه‌های بزرگ پخش می‌شد فضائی آرام، آکنده از «میهن پرستی»، تبعیت از سیاست حاکم بر کشور بود. در چنین فضائی آنچه تبلیغ می‌شد الویس پریشلی در لباس سربازی بود. ولی هم‌زمان با ورود امریکا به جنگ ویتنام در سال ۱۹۶۴ گروهی از ستارگان نسل اول موسیقی راک راه شورش و اعتراض به این وضعیت را در پیش گرفتند.

گسترش شعله‌های جنگ ویتنام و دخالت نظامی امریکا در آنچه مناقشه هندوچین نامیده می‌شد بستری بود که این موسیقی اعتراضی در آن شکل گرفت و همین تجربه نشان داد که موسیقی می‌تواند در هوشیاری، جهت‌دادن و حتی شکل‌دادن به اعتراضات گسترده در مورد مسائل حیاتی نقش مهمی ایفا کند.

اعتراض با ابزار موسیقی و به خصوص موسیقی راک ادامه یافت و در جنبش‌های مهم دیگری مثل مخالفت با سلاح‌های هسته‌ای، حقوق مدنی و برابری نژادی، مبارزه با فقر و حفظ محیط زیست نقش فعالی ایفا کرد.

از جمله:

*چه بر سر گل‌ها آمده؛ پیت سیگر

بسیاری از خوانندگان و ترانه‌سراهای منتقد امریکائی با سیگر کنسرت و ترانه‌های مشترک اجرا کرده‌اند.

سیگر این ترانه را در سال ۱۹۵۵ ساخته بود ولی به‌خاطر فشارهای سیاسی به دگراندیشان در آن دوران که به سال‌های مک کارتیسم شهرت یافت، نتوانسته بود آن را منتشر کند. تا این‌که در سال ۱۹۶۴ بالاخره تدوین و پخش شد. تعداد زیادی از خوانندگان از جمله جون بایز، جانی ریورس، پل اند ماری و حتی مارلین دیتريش این ترانه را بازخوانی کرده‌اند.

چه بر سر گل‌ها آمده؟ دختر بچه‌ها همه جا گل‌ها را چیده‌اند.

چه بر سر دختر بچه‌ها آمده؟ همه به‌دنبال همسران خود رفته‌اند.

چه بر سر همسران آمده؟ همه به لباس سربازی درآمده‌اند.

چه بر سر سربازان آمده؟ همه در گورستان‌ها خاک شده‌اند.

چه بر سر گورستان‌ها آمده؟ همه به گل روئیده‌اند.

*اربابان جنگ؛ باب دیلن

از همان آغاز کار خود به‌عنوان یک ترانه‌سرای جوان در سال‌های پایانی دهه ۱۹۵۰ باب دیلن در تغییر دادن نگاه ترانه‌سرایان به مسائل اجتماعی نقش مهمی داشت. او در دومین آلبوم خود با عنوان «اراده آزاد» ترانه‌های خارق‌العاده‌ای را ضبط کرده که فضای بسیاری از آن‌ها دعوت به پرهیز از خشونت است.

ولی در ترانه اربابان جنگ که در سال ۱۹۶۳ ساخته شد می‌توان نگاه این هنرمند به صلح‌طلبی و انتقاد از جنگ‌افروزان را با قدرت بیش‌تری دید.

بیانید ببینم ای اربابان جنگ، شماهایی که تمام اسلحه‌ها را ساخته‌اید.

شماهایی که هواپیماهای مرگ‌آفرین را ساخته‌اید. شماهایی که بمب‌های ویران‌گر را ساخته‌اید.

شماهایی که پشت دیوار پنهان شده‌اید. شماهایی که پشت میزهای پنهان شده‌اید.

فقط می‌خواهم بدانید که من می‌توانم شما را از پشت ماسک‌های پنهان ببینم.

*غروب ویرانی؛ پی اف اسلون

پی اف اسلون در این ترانه با به‌کارگیری عباراتی حماسی به جنگ، سرکوب و ویرانی در کشورهای به اصطلاح «جهان سوم» می‌پردازد و در عین حال بر علیه تبعیض نژادی در خود امریکا نیز می‌شورد. این ترانه اولین بار در سال ۱۹۶۵ پخش شد ولی پس از آن خوانندگان و گروه‌های موسیقی مختلفی آن را اجرا کرده‌اند.

جهان شرق در حال انفجاره، خشونت همه جا در کاره، و گلوله‌ها می‌بارد.

تو به سنی رسیدی که می‌توانی به جنگ بروی و آدم بکشی، اما هنوز برای رای دادن جوانی.

تو که به جنگ باور نداری آن اسلحه را چرا به دوش گرفته‌ای؟

حتی رود اردن نیز از کشته و خون در امان نیست.

و آن وقت دوست من، تو می‌گوئی که جهان در غروب ویرانی نیست؟

*سرود بازار اسکارپارو؛ سایمون و گارفانکل

این گروه مشهور دو نفره موسیقی فولک و ریتمیک، یک ترانه قدیمی و عاشفانه انگلیسی را انتخاب کرده و با افزودن جملات معترضه به هر بیت ترانه از مصیبت‌های جنگی می‌گویند. این ترانه در آلبومی به‌نام پارسل (جعفری) در سال ۱۹۶۶ منتشر شد که از ترانه‌های آن در موسیقی متن فیلم مشهور فارغ‌التحصیل نیز استفاده شده است.

بهش بگو که با داس چرمی درو کنه

(جنگ در گردانهای سرخ پوشان شعله‌ور شده)

جعفری، مریم گلی، اکلیل کوهی و آویشن

(ژنرال‌ها به سربازان دستور کشتن می‌دهند)

و همه‌اش رو با یک دسته حصیر ببنده

(و برای هدفی بجنگند که مدت‌هاست فراموش شده)

اون وقت اون عشق واقعی من خواهد شد.

*به صلح فرصت دهید؛ جان لنون

هر فهرستی از موسیقی ضد جنگ بدون ترانه های جان لنون مثل «تصور کن» و یا «جنگ تمام شده» کامل نخواهد بود. جان لنون پس از جدا شدن از گروه بیتل‌ها چه با ترانه‌ها و چه با اقدامات عملی خود به یک فعال ضد جنگ بدل شد. او ترانه به «صلح فرصت دهید» را در سال ۱۹۶۹ در دوره ماه عسل خود با همسرش یوکو انو در آمستردام ساخت.

همه در مورد انقلاب، تکامل، مقررات و قانون، ادغام و تساهل، ذکر و نیایش، شلاق و مجازات و حتی سازمان ملل حرف می‌زنند.

ولی تنها چیزی که ما می‌گوئیم این است که به صلح هم فرصت دهید.

*خوک‌های جنگ؛ گروه بلک سبت

این گروه انگلیسی که فرد اصلی آن اوزی اوزبورن بود در اواخر دهه ۱۹۶۰ سبکی از موسیقی راک را شروع کرد که بعداً به راک سنگین (Heavy Metal) معروف شد.

این ترانه جزئی از آلبوم «پارانوید» در سال ۱۹۷۰ منتشر شد. اعضای گروه قصد داشتند اسم آلبوم را بگذارند «خوک‌های جنگ» ولی شرکت تولید موسیقی جرات چنین کاری را نداشت و «پارانوید» را برای نام آلبوم انتخاب کرد. سیاست‌مداران خودشان را مخفی کردند.

کار آن‌ها فقط این بود که جنگ را شروع کنند

ولی لازم نیست که خودشان به جنگ بروند

آن‌ها این کار را می‌گذارند برای فقیر بیچاره‌ها

*جنگ؛ نورمن ویتفیلد و برت استرونگ

این ترانه به‌عنوان بخشی از آلبوم «وسوسه‌ها» در سال ۱۹۶۹ منتشر شد. میزان موفقیت آن نه فقط دست اندرکاران موسیقی موتاون (Motown) بلکه خود این گروه را نیز حیرت زده کرد. در مقابل در بخش‌های محافظه‌کار و سنتی جامعه آمریکا نیز واکنش شدیدی را برانگیخت. در نسخه بعدی که به صورت تک ترانه عرضه شد این آهنگ را ادوین استار اجرا کرد. خوانندگان زیادی از جمله بروس اسپرینگستین آن را باخوانی کرده‌اند.

جنگ، ای خدا بزرگ، اصلاً به درد چی می‌خوره.

به هیچ دردی نمی‌خوره، به حرفم گوش بده.

ای جنگ چهقدر از تو متنفرم، چون جان مردم بی‌گناه را تباه می‌کنی

جنگ یعنی اشک در چشمان هزاران مادر

وقتی که پسران‌شان راهی جبهه می‌شوند و دیگر برنمی‌گردند.

*سرباز گمنام؛ گروه دورز

این را می‌توان ضد جنگ‌ترین ترانه‌ای دانست که جیم موریسون ترانه سرا و خواننده گروه دورز نوشته است. او پسر یک ژنرال نیروی دریایی امریکائی بود. سرباز گمنام یکی از ترانه‌های سومین آلبوم گروه دورز بود که در سال ۱۹۶۸ با نام «انتظار برای خورشید» منتشر شد.

صبرکن تا جنگ تمام شود هر دوی ما کمی پیرتر شده‌ایم

ای سرباز گمنام

صبحانه را با خیر به خورد مردم می‌دهند

با تلویزیون بچه‌ها را سیر می‌کنند.

و در آن سو زنده و هنوز زائیده نشده و حتی مرده،

گلوله‌ای به کلاه خود می‌خورد.

و همه چیز به پایان می‌رسد، برای سرباز گمنام.

*دمیدن در باد، جون بایز

از زمانی که اولین محافل و پاتوق‌های نسل جدیدی از ترانه‌سرایان و خواننده‌های موسیقی فولک و راک در اوایل دهه ۱۹۶۰ در شهر نیویورک پا گرفت جون بایز از اعضای اصلی آن بود. وی بخش اعظم کار موسیقی خود را در تمام پنج دهه گذشته با جنبش‌های اعتراضی پیوند داده و به‌طور فعال در این اعتراضات شرکت کرده است.

هنوز هم اگر فرصتی دست دهد در مخالفت با جنگ و با در دفاع از حقوق بشر و آزادی حنجره و گیتار خود را به صدا در می‌آورد. این ترانه ساخته باب دیلن است و در سال ۱۹۶۳ اولین بار با صدای جان بایز پخش شد هرچند خود باب دیلن نیز آن را بعداً اجرا کرد.

مگر چند بار باید سرش را بلند کند

تا بالاخره آسمان را ببیند.
مگر باید چند تا گوش داشته باشد
تا بالاخره صدای گریه مردم را بشنود
چند نفر باید کشته شوند
تا اینکه او بالاخره بفهمد که خیلی ها مرده اند.
دوست من، پاسخ دمیدن در باد است
پاسخ دمیدن در باد است

*چه خبر شده؛ ماروین گی

ماروین گی از خواننده های سرشناس سبک موسیقی سول (Soul) و از چهرهای اولیه و معروف جنبش موسیقی موتاون است.

ترانه «چه خبر شده» بخشی از آلبومی بود به همین نام که در سال ۱۹۷۱ منتشر شد و نام وی را تثبیت کرد. متن این ترانه به شدت حال و هوای ضد جنگ دارد و در دوران شکل‌گیری جنبش هیپی‌ها از آزادی موی بلند برای پسرها می‌گوید.

ای مادران، ای مادران، بسیاری از شما گریانید
ای برادر، ای برادر، ای برادران، بسیاری از شما می‌میرید.
می‌دانید، باید یک راهی پیدا کنیم که همین الان کمی عشق و محبت را به این‌جا بیاوریم.

...

دفتر هماهنگی امور ان‌ساندوستانه سازمان ملل، وضعیت در غزه را منتشر کرده که شامل نکات زیر است: تقریباً ۱/۵ میلیون نفر در این ناحیه مجبور به ترک خانه‌هایشان شده‌اند و بیش از ۷۱۰ هزار نفر در تاسیسات آژانس پناهندگان فلسطینی سازمان ملل پناه گرفته‌اند.

به گفته سازمان ملل شرایط مزدحم در این مراکز باعث «خطر جدی برای سلامتی و حفاظت» از این پناهندگان شده و به سلامت روان آن‌ها ضربه زده است. این سازمان همچنین می‌گوید که آسیب وارده به زیرساخت‌های آب و بهداشت بر مشکلات بهداشت عمومی می‌افزاید

این سازمان می‌گوید که حدود ۵۳۰ هزار نفر در ۹۲ مرکز این آژانس در جنوب غزه پناه گرفته‌اند که بیش از ظرفیت این مراکز است و توان پذیرش پناهندگان بیش‌تری را ندارد. بسیاری از بی‌جاشدگان در خیابان‌های نزدیک این مراکز می‌خوابند.

حدود ۱۶۰ هزار نفر در مراکز این آژانس پناهندگان فلسطینی سازمان ملل در شهر غزه و شمال نوار غزه سکونت دارند، اما این آژانس می‌گوید که دیگر قادر به ارائه خدمات نیست چون اطلاع دقیقی از نیازها و شرایط مردم ندارد. روزنامه اسرائیلی «کالکالیست»، یکشنبه ۱۴ آبان با استناد به ارقام منتشرشده توسط وزارت دارائی اسرائیل در گزارشی اعلام کرد که هزینه جنگ کنونی علیه نوار غزه دست‌کم ۲۰۰ میلیارد شیکل، معادل ۵۱ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

بنا به این گزارش، برآورد مذکور که حدود ۱۰ درصد از تولید ناخالص یک سال اسرائیل را شامل می‌شود، «بر اساس احتمال طول‌کشیدن جنگ به ۸ تا ۱۲ ماه، محدودبودن جنگ جاری به غزه و بدون مداخله حزب‌الله، ایران و حوثی‌های یمن، همچنین بازگشت سریع ۳۵۰ هزار نیروی ذخیره به مشاغل خود» تهیه و تنظیم شده است. این گزارش افزوده است که خسارات اقتصادی ناشی از شرایط کنونی حدود ۴۰ تا ۶۰ میلیارد شیکل (۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار)، پرداخت خسارات جبرانی به شرکت‌ها حدود ۱۷ تا ۲۰ میلیارد شیکل (۴-۳ میلیارد دلار) و بازسازی و توانبخشی بخش‌های گوناگون هم حدود ۲۰ تا ۱۷ میلیارد شیکل برآورد شده است.

چند روزنامه اسرائیلی روز یکشنبه از یک سند منتشر نشده وزارت اطلاعات این کشور گزارش دادند که پیشنهاد می‌کند کل جمعیت نوار غزه به شمال شبه جزیره سینای مصر منتقل شود. این منطقه عمدتاً بیابانی است و تراکم جمعیت آن بسیار کم، حدود ۱۵ نفر در هر کیلومتر مربع است. تا کنون عمدتاً عشایر در آنجا زندگی می‌کنند. ساکنان این منطقه فلسطینی که تعداد آن‌ها تخمین زده می‌شود بین دو تا ۲/۳ میلیون نفر باشد، طبق این سند محرمانه، ابتدا در «شهرهای چادرنشینی» بزرگ اسکان داده خواهند شد. در آینده‌ای نامعلوم، شاید خانه‌های مسکونی نیز ساخته شود. برای جلوگیری از نزدیک شدن «اهالی ساکن شده» به مرز اسرائیل، یک «منطقه استریل» چند کیلومتری در خاک مصر ایجاد خواهد شد.

این یادداشت محرمانه وزارت اطلاعات که تاریخ ۱۳ اکتبر را دارد، طبق گزارش‌های رسانه‌های اسرائیلی، دو گزینه دیگر را نیز شامل می‌شود که در آنجا به عنوان نامطلوب یا غیرواقعی ارزیابی می‌شوند. هر دو گزینه مستلزم ماندن جمعیت در نوار غزه هستند. در یک مدل، این منطقه تحت کنترل تشکیلات خودگردان فلسطینی در رام‌الله قرار خواهد گرفت. یک مدل دوم تشکیل یک اداره مستقل از بومیان را پیش‌بینی می‌کند که توسط دولت یا ارتش اسرائیل انتخاب خواهند شد.

در پاسخ به درخواست رسانه‌های اسرائیلی، وزارت اطلاعات وجود این سند را تأیید کرد، اما اهمیت آن را تا حد ادعائی بی‌اهمیت کاهش داد. رسانه‌ها به نقل از اظهارات مقامات بدون نام، گفتند که کابینه به رهبری بنیامین نتانیاوو احتمالاً با این یادداشت کاری نخواهد داشت. علاوه بر این، وزارت اطلاعات نهاد دولتی مسئول تصمیم‌گیری در مورد آینده نوار غزه نیست.

دفتر نخست‌وزیر به رسانه‌های اسرائیلی گفت که این سند در مورد بررسی‌های اولیه است که «در ده‌ها سطح در دولت و نهادهای امنیتی» در گردش است.

بنیامین نتانیاوو، نخست‌وزیر اسرائیل، گفته است اسرائیل پس از پایان جنگ، «مسئولیت امنیتی» غزه را بر عهده خواهد گرفت. او در مصاحبه با شبکه ای‌بی‌سی آمریکا از جمله گفت: «اسرائیل برای یک دوره نامحدود مسئولیت کلی

امنیتی را بر عهده خواهد داشت. زیرا وقتی ما این مسئولیت امنیتی را نداشتیم، آنچه داشتیم تروریسم حماس در مقیاسی بود که نمی‌توانستیم تصورش را بکنیم.»

بنیامین نتانیاو درباره آتش‌بس هم گفت «هیچ آتش‌بس طولانی در غزه بدون آزادی گروگان‌هایمان نخواهد بود. از نظر تاکتیکی، مکث‌های کوچکی در عملیات مثلاً یک ساعت این‌جا، یک ساعت در آن‌جا را قبلاً به اجرا گذاشته‌ایم تا اقلام بشردوستانه وارد شود یا گروگان‌ها به‌صورت تکتک خارج شوند.»

پولیس اسرائیل روز شنبه ۲۸ اکتبر در بیانیه‌ای رسمی، اعلام کرد که عصر امروز «اجازه تظاهرات درباره مسائل سیاسی یا امنیتی در طول جنگ را نمی‌دهد.»

طبق گزارش شبکه خبری «روسیا الیوم» و به نقل از رسانه‌های عبری، پولیس تل‌آویو به اسرائیلی‌ها هشدار داده که در صورت شکل‌گیری تظاهرات، نیروهایش برای متفرق کردن چنین اقداماتی وارد عمل خواهند شد.

همزمان با تداوم بمباران غزه توسط ارتش اسرائیل، رسانه‌های عبری شامگاه شنبه گزارش دادند که هزاران نفر از مردم خشمگین اسرائیلی در تجمع مقابل اقامتگاه بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر اسرائیل، خواستار استعفای فوری وی شدند.

همچنین معترضان با پولیس حاضر در محل اقامتگاه نتانیاو درگیر شدند. برخی رسانه‌های عبری نیز گزارش دادند که معترضان و خانواده اسرا و مفقودان نیز در برابر منزل «اسحاق هرترزوغ» رئیس جمهور اسرائیل، تجمع کرده و در آن‌جا نیز درگیری‌هایی با نیروهای امنیتی روی داده است.

بی‌گمان، مبارزات مردم کشورهای منطقه برای آزادی و برابری و عدالت اجتماعی، پیروزی مردم ایران در سرنگونی انقلابی جمهوری اسلامی، می‌تواند تاثیر سرنوشت‌سازی بر مبارزات مردم فلسطین و مردم آزاده و صلح‌طلب اسرائیل داشته باشد.

جنگ اسرائیل و حماس یک تراژدی انسانی تمام عیار است. سرانجام یکه تازی نیروهای فاشیستی-مذهبی نظیر دولت نتانیاو که به بهانه مبارزه با تروریسم و نابودی حماس، باز هم به‌طور دسته‌جمعی و میلیونی مردم فلسطین را می‌کشند و آواره می‌کنند نیز به سر خواهد رسید.

گردهمائی و راه‌پیمائی‌های در شهرهای دیگر کشورهای اروپائی نظیر اسپانیا، ایتالیا، یونان و سوئد، کشورهای امریکای لاتین نظیر آرژانتین و برزیل و بعضی از کشورهای قاره‌های آسیا و آفریقا سازمان داده شد. در کنار آکسیون‌های مذکور تشکل‌های کارگری و مقامات دانشگاهی طی بیانیه‌هایی مواضع خود در برابر منازعه اسرائیل و فلسطین را روشن کردند.

*بیش از ۱۷۰۰ استاد جامعه‌شناسی دانشگاه‌ها در سراسر جهان طی یک نامه سرگشاده مشترک با مردم فلسطین اعلام همبستگی کردند. این اساتید در پاراگراف اول نامه، که ۱۸ اکتبر روی سایت‌ها پست شد، نوشتند: «ما به عنوان جامعه‌شناس و همچنین عضوی از جامعه بشری، خشونت اخیر علیه مردم فلسطین در غزه و کرانه باختری توسط رژیم اسرائیل را بدون قید و شرط محکوم می‌کنیم.»

آن‌ها ضمن برشمردن جنایات اسرائیل، که ادامه خشونت‌های ۷۵ ساله می‌باشد، کمک‌های بی‌دریغ دولت‌های غربی و در راس آن‌ها دولت امریکا به دولت اسرائیل را محکوم نمودند. این جامعه‌شناسان در پایان خواهان آتش‌بس فوری در جنگ شده و از همکاران خود در جهان خواستند علیه جنایات اسرائیل موضع بگیرند.

اکنون جنبش ضد جنگ، در جهان و در خود اسرائیل توسط نیروهای چپ و صلح‌طلب در حال گسترش است و همبستگی در همین جنبش با حضور اتحادیه‌های کارگری، نیروهای چپ و کمونیست و آنارشیست، سازمان‌های زنان،

دانشجویان، روشنفکران و همه مردم معترض و آزادی‌خواه جهان می‌توانند این جنگ را قطع کنند و در ادامه به رسمیت شناختن حق تعیین سرنوشت مردم اسرائیل و فلسطین را به نهادهای بین‌المللی و دولت‌ها تحمیل نمایند.

سه‌شنبه شانزدهم آبان- عقرب- ۱۴۰۲- هفتم نومبر ۲۰۲۳